

ABORTUS*

Većina pobačaja je prikrivanje nemoralnih odnosa – prostitucije

Abdulhak Hamiš, profesor fikha na univerzitetu u Emiratima, ustvrdio je da je život embriona-zametka sa stanovišta islamskog prava poštovan i cijenjen s obzirom da je to biće koje posjeduje život i kome je potrebna briga i pažnja pri svakom pokretu u svakoj situaciji. Zbog toga, trudna žena može jesti uz ramazan, a ako će post otežati njenu trudnoću, onda ne smije postiti, odnosno obaveza joj je (vadžib) da jede. Zametak uživa puna i potpuna prava u svojoj porodici, a pravo na život je među prvima i osnovnim pravima. Stoga se kazna odmazde (kisas) ili kamenovanje (redžm) odgađa kod majke trudnice radi očuvanja zametka, odnosno njegova prava na život koje se ne smije dovoditi u pitanje radi izvršenja kazne.

Pravnici (fakihi) kažu: *Ako bi majka trudnica popila lijek (za pobačaj) i tako prekinula trudnoću (abortirala), obavezna je isplatiti krvarinu od koje ništa ne nasljeđuje, jer ubica ne nasljeđuje ništa od ubijenog, te roba ropstva osloboditi.*

Iz ovoga se da zaključiti koji značaj islamsko pravo daje očuvanju potomstva dajući mu ovakvo mjesto i pravo čak i prije njegova rođenja. Majci i ocu se uskraćuje bilo koji vid neprijateljstva prema djetetu, "makar što ga majka nosi, a ona – vehne li, vehne".

Pobačaj je haram

Na šerijatski stav o pobačaju ukazao je doktor Hasan el-Merzuki, profesor fikha na Univerzitetu El-Azhar, naglašavajući da islam

poziva očuvanju zametka uopće, bez obzira radi li se o pravno valjanom braku ili je taj zametak posljedica prostitucije. Život zametka je potpun život. Zbog toga, nailazimo na fakihe koji govore o pobačaju na sljedeći način...

1. Pobačaj nakon udahnuća duše

Mišljenje fakiha u tom pogledu je jedinstveno. Naime, zabrana pobačaja nakon četiri mjeseca trudnoće je jasna, nedvojbena i neupitna, jer je zametak nakon udahnuća duše – život, čovjek. U tom smislu je i hadis Poslanika, alejhi selam, koji prenose Buharija i Muslim, da svako od vas provede u majčinom stomaku četrdeset dana kao kap sjemena, zatim isto toliko kao ugrušak, a zatim isti broj dana kao komad mesa, a onda Allah, dž.š., pošalje meleka i naredi mu da odredi četiri stvari: njegovu nafaku, vijek življenja, njegov posao i hoće li biti među sretnim ili nesretnim, a onda udahne u njega dušu. Nakon ovoga procesa i protoka vremena, pobačaj je u ravni ubistva čovjeka, kad postaje stroga zabrana, poput ubistva nakon rođenja. Dakle, fakihi zametak u tom vremenskom periodu (nakon udahnuća duše) smatraju životom kao i život svake druge žive osobe.

Malikije kažu: *Bez sumnje, pobačaj nakon udahnuća duše je haram (stroga zabrana), jer je to ubistvo čovjeka, osobe koja živi punim životom.*

Šafija: *Nakon udahnuća duše u zametak, nema sumnje da je pobačaj haram – stroga zabrana.*

* "Sretna porodica", priredio: Halid Hasan Ali, *El-âlemu 'l-islami*, petak, 18. džumâde1-ûla1421. h.g. /18. avgusta 2000. br. 1663. .

2. Pobačaj prije udahnuća duše

Fakihi u tom pogledu nemaju jedinstven stav. Neki od njih dozvoljavaju pobačaj kad za to postoji zdravstveno (ljekarsko) opravdanje, s obzirom da zametak ne posjeduje život i da je on u tom trenutku samo gruda mesa, dok oni koji zabranjuju pobačaj i u ovom stadiju kažu: Zametak je i prije udahnuća duše stvorenje i ima sposobnost da postane čovjek.

Kad je dozvoljen pobačaj

Koje je to stanje u kome je pobačaj dozvoljen s medicinskog (zdravstvenog) stanovišta? Ovako počinje dr. Seid Šakir, profesor na Medicinskom fakultetu u Asjutu: *Pravilo je da nema pobačaja, a ako se ipak dozvoli, onda mora postojati šerijatsko i medicinsko (zdravstveno) opravdanje, jer zametak i trudnica uživaju puno poštovanje kroz povijest, osim vremena u kome danas živimo. Pobačaj je dozvoljen kad je život majke upitan, kad je zdravlje dobro narušeno i prijeti daljem pogoršanju. To su bolesti srca i mozga – srčani i moždani udari, pa ako liječnički konzilij utvrdi da je opasnost nastavka trudnoće i samo rađanje opasno po život majke, pobačaj je dozvoljen.*

Također je pobačaj dozvoljen ako bi savremena medicinska pretraživanja, zasnovana na savremenoj tehnologiji, u odnosu na nasljedno klasično znanje o zametku kazala: *Doista ovaj zametak nema nikakve šanse, ni izgleda za život, jer je on smetnja oblikom i nije moguće da živi tako, niti ima nade u njegov život.*

Pobačaj prostitutke

Doktor Hasan el-Merzuki, profesor fikha, kazao je: *Pobačaj (abortus) zametka zarad prikrivanja nemoralnih radnji (prostitucije) nema šerijatsko opravdanje i on je kao takav neprihvatljiv i zabranjen. Sunnetom je pojašnjeno da je zametak stvorenje koje zaslužuje svako poštovanje i brigu, pa makar se dogodio i nastao na zabranjen način, kao što je to prostitucija.*

Ibni-Munzir kaže: *Muhadisi su saglasni da nema kamenovanja trudnice zbog počinjene prostitucije dotle dok ne rodi dijete. Dokaz za to je svima poznati hadis kad je Poslanik, a.s., odgodio*

izvršenje kazne (kamenovanje) nad trudnicom dok ne rodi dijete, što ukazuje na poštovanje (ihtiram) zametka.

Moralna razgradnja, vidljiva moralna anarhija i slabljenje vjerskih principa (kriza vjere i morala) kod većine, uzrok su pobačaja koji se događaju u naše doba s ciljem i namjerom da se prikrije prostitucija, koju neki ljekari, specijalisti za ovu oblast, koriste za osobno bogaćenje, uprkos njihovom saznanju da time čine prijestup za koji slijedi kazna i na dunjaluku i na ahiretu.

Pobačaj silovane žene

Što se tiče šerijatskoga stava o pobačaju koji je posljedica silovanja žene dr. Jahja Hašim tvrdi da nema razlike između ovoga pobačaja i pobačaja kojim se prikriva prostitucija, jer je obaveza muslimanke koja je dovedena u ovakvo stanje i iskušenje, bez svoje volje, da sačuva zametak. Nema šerijatskog opravdanja za prekid takve trudnoće, jer Poslanik, s.a.v.s., kaže: *الولد للفراش*

Dijete pripada postelji u kojoj je rođeno, razvratnik-preljubnik se kamenuje, a dijete ima pravo na život, jer je to dijete musliman, kao što kaže Muhammed, a.s.: "Svako dijete se rađa u prirodnoj vjeri, a ta prirodna vjera (فطرة) jest islam – tevhid". To dijete nije i ne smije biti briga samo majke. Ono je briga cijele muslimanske zajednice. Oni o njemu trebaju voditi brigu, pomagati ga moralno i materijalno, a njegovu majku siroticu, obeščaćenu i poniženu, ničim i ni na koji način ne potcjenjivati i omalovažavati. Dokaz za to je Gamiđija, koja je kamenovana u vrijeme Muhammeda, s.a.v.s., a o njenom sinu se brinuo jedan od ashaba. Zato se to dijete ne smije omalovažavati, ismijavati i provocirati. Dijete nije krivo i ne snosi odgovornost zato što je njegov otac nepoznat i što je njegov put dolaska na ovaj svijet bio takav kakav je bio. Društvo, odnosno zajednica koja bi imala takav odnos prema ovakvoj djeci počinila bi veliku nepravdu i grijeh, a mogla bi doživjeti i kaznu.

Isušivanje vrela – preventiva

Dr. Ahmed Halil se dotaknuo važne zadatke prije preuzimanja odgovornosti zajednice, obraćajući pažnju na dječake i djevojke koji su

rođeni na ovaj ili sličan način. Njihova obaveza je raditi na isušivanju vrela, odnosno preventivi (sprječavanju situacija koje dovode do ovakvih posljedica), pripremanjem različitih i raznovrsnih naučnih i poučnih programa i seminara o ovoj temi, na različitim mjestima i nivoima. Držati dersove u džamijama za sve nivoe uzrasta i intelektualnih sposobnosti, kako bi svaki čovjek u društvu shvatio pogubnost takvih postupaka. Također, insistirati na izvršenju šerijatske kazne za počinioca ovoga prijestupa, ako se pouzdano, bez dvojbe, utvrdi da je takvo što učinio.

Dr. Ahmed ovome dodaje veliku odgovornost majke kao i zajednice u kojoj žive ova djeca. Gotovo da niko nije oslobođen ove odgovornosti, jer je ovaj čovjek, ovo dijete, Božiji dar i ima pravo na život kao i svako drugo dijete i svaki drugi čovjek. Pa ako majka ne brine o djetetu ili ga napusti, odgovarat će na Sudnjem danu. Njeno mjesto, na ahiretu, budućem svijetu, bit će u džehennemu, a ružno li je to boravište, jer je ona bila uzrok gubljenja ovoga djeteta, ovoga života, insana.

Sirotišta – popravni domovi

Dr. Ahmed Halil ukazuje na neophodnost i važnost postojanja sirotišta i popravnih domova za brigu i odgoj jetima koji su došli na svijet na nemoralan način. Ta odgovornost je na svakom pojedincu u društvu, zajednici, džematu. Gotovo svako zna problem djeteta koje je posljedica nemorala i niko ne može biti izuzet od obaveze i brige za njegov život i odgoj. Svako je odgovoran pred Bogom za njega. U protivnom, sudjeluje u njegovu ubistvu. Zajednica u islamu ima potpunu odgovornost, jer Allah, dž.š., kaže: *وقل اعملوا* وفسير الله عملكم ورسوله و المؤمنون

I reci: "Trudite se! Allah će trud vaš vidjeti, a i Poslanik Njegov i vjernici." (At-Tawba, 105)

U ovom ajetu je rad zapovijed Allaha, dž.š., i to rad na različitim poljima, nakon čega slijedi prijetnja za odgovornost u dijelu ajeta *فسير الله عملكم*, dakle: prva odgovornost je pred Allahom, dž.š., gdje će svaki pojedinac, svaka jedinka, odgovarati za svaki svoj pokret, za nijjet (namjeru), za riječi i djela. Zatim slijedi odgovornost pred Poslanikom, a.s., *او رسوله*, a, onda pred zajednicom, općim mišljenjem zajednice *و المؤمنون*

. Zbog toga, svaki musliman treba svoje poslove ispunjavati na najbolji način, kako najbolje zna, prije nego što dođe obračun i odgovornost na Sudnjem danu, kako nas Allah, dž.š., poučava: *و ستردون الى عالم الغيب و الشهادة فينبؤكم بما كنتم تعملون*

I bit ćete vraćeni Onome Koji zna nevidljivi i vidljivi svijet, pa će vas obavijestiti o onome što ste radili. (At-Tawba, 105).

Ovdje se govori o odgovornosti na ahiretu, kad će čovjek naći sve svoje riječi, namjere i sva svoja djela zapisana i konačno izložena.

Na društvene i duševne (psihološke) posljedice abortusa ukazao je dr. Abdusselam Derviš u časopisu *Radost* "الفرحة". On konstatira da abortus treba biti pod strogim okvirima i granicama, jasnim pravilima i uvjetima, jer su posljedice pobačaja nedvojbeno štetne za zametak, porodicu i društvo. Doista, pobačaj i mogućnost slobodnog pobačaja (abortiranja) ohrabruje nestabilne i slabe osobe da to čine, da pređu granice dozvoljenog, napose ako su snaga, moć i uticaj vjere slabi i neznatni. Zapadna iskustva potvrđuju da se, kad god se povećavala granica dozvoljenog, povećavao i broj pobačaja. Isto tako je povećani broj pobačaja izazivao krize u braku i porodici, doprinisio njenom slabljenju i urušavanju, a često i njenom nestanku. Allahova odredba i mudrost učinila je i odredila majčinstvo žene veličanstvenom tajnom među tajnama sretnog života i harmonije u porodici i zajednici u kojoj živi.

Pobačaj bez velike nužde i opravdanja dovedi u teško psihičko stanje oba roditelja i samog doktora, jer osjećaju krivnju i opterećeni su činjenicom da su oni oteli, onemogućili i uskratili nevinom zemetku pravo koje mu je Allah, dž.š., dao, a to je pravo na život.

Pobačaj, također, povećava smrtnost, uveliko šteti zdravlju žene, s opasnošću da više nikad ne bude majka, što često biva povodom urušavanja i rastakanja porodice. Radi toga smo obavezni poštivati vjerske norme i svoj razum. Naša vjera, naš šerijat upućuju nas na čuvanje i zaštitu jedinke i društva-zajednice od ovakvih poroka kako bi čovjek postigao sreću na dunjaluku i ahiretu.

m

Preveo s arapskog Ferid DAUTOVIĆ